

माधवप्रिया
आयुर्वेदिक क्लिनिक व पंचकर्म केंद्र

माधवप्रिया

आयुर्वेदिक क्लिनिक व पंचकर्म केंद्र

डॉ. संतोष रावसाहेब देशमुख
एम. डी. आयुर्वेद, मुंबई

विरुद्ध आहार

ज्या दोन खाद्य पदार्थांचे वेगवेगळ्या खाण्याने अपाय होत नाहीत परंतु त्याच खाद्य पदार्थांचे एकत्र सेवन केल्यावर विषाप्रमाणे अपाय करतात, अशा दोन खाद्य पदार्थांना एकत्र खाणे म्हणजे विरुद्ध अन्न.

विरुद्ध अन्न उदाहरणः

- मांस व दूध एकत्र खाऊ नये.
- सर्व आंबट, खारट पदार्थ / फळे व दूध एकत्र खाऊ नये. Fruit salad, Milk shake, शिकरण इत्यादि.
- दही, ताक यांसोबत फळे (केळी, आंबे...)
- कुळीथ, वरईचे तांदूळ, वाल, मटकी यांच्यासोबत दूध सेवन करू नये, दह्या बरोबर कोंबडा व इतर मासे खावू नयेत.
- मूळा, कोथिंबीर, कांदा, लसूण, खाल्ले असता त्यावर दूध पिऊ नये. मध व तूप सम प्रमाणात घेऊ नये.
- दूधात मिसळून पदार्थ (उदा. मुगाची खिचडी. टोस्ट, बिस्किट इ. दूध किंवा चहासोबत). • चहाच्या आधी किंवा नंतर पाणी पिऊ नये चहा किंवा मासे आणि दूध एकत्र खाऊ नये.
- दूध व अंडी एकत्र खाऊ नये.

- चहा व मीठ असलेली चपाती एकत्र खाऊ नये.
- दूध + भात + दही असे एकत्र करून खाऊ नये
- दूध + भात + ताक असही एकत्र करून खाऊ नये.
- मांसाहार तयार करताना त्यात दह्याची फोडणी देण्यासाठी वापर करू नगे.
- तांब्याच्या भांड्यात ठेवलेले पाणी पिऊ नये,
- थंड व गरम पदार्थ एकत्र करून खाऊ नये. (उदा. गरम/समोसा वडा + cold drink, sizzling brownie)
- गरम पाणी व मध एकत्र करून खाऊ नये.
- कांदे पोहे, लिंबू व त्यानंतर चहा पिऊ नये.
- केळी + मध + तूप गरम करून खाऊ नये,
- शिळे अन्न ,चाट पदार्थ,जिलेबी पाब, ब्रेड+मध, chocolate sandwich

अधिक माहिती करीता खाली दिलेल्या चिन्हांवर क्लिक करा

सर्व आजारांच्या पथ्य-अपथ्यांची अनुक्रमणिका → index

क्र.	माधवप्रिया शाखा	संपर्क	पत्ता
१	घाटकोपर - प्रमुख शाखा	7045607187	
२	कांदिवली	7304751357	
३	गिरगाव	022-22081081	
४	पुणे - तिसरा रविवार	8169507436	
५	कोल्हापूर - पहिला रविवार	7045607187	

